

İlkokul

Sosyal Bilgiler

ÜNİTE 6

BEN ÇOCUĞUM HAKLARIM VAR

SORUMLULUK

ÖZGÜRLÜK VE BAĞIMSIZLIK

- 1924 tarihli Cenevre "Çocuk Hakları Bildirgesi" çocuklarla ilgili yapılan düzenlemeler açısından önemli bir adımdır.
- 20 Kasım 1989 yılında Türkiye'nin de içerisinde bulunduğu BM'yi oluşturan ülkeler Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni imzalamışlardır.
- 2 Eylül 1990 yılında yürürlüğe girmiştir.
- Çocuklar için Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) kurulmuştur.
- Ülkemizde ise çocuk haklarının kontrolünü Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yapmaktadır.
- Bu nedenle de 20 Kasım günü her yıl Dünya Çocuk Hakları Günü olarak kutlanmaktadır.

ÇOCUK HAKLARI:

1. 18 yaşına kadar herkes çocuk olarak kabul edilir.
2. Yaşam hakkı.
3. Barınma hakkı.
4. Sevgi ve ilgi görme hakkı.
5. Dinlenme hakkı.
6. Dil, din, cinsiyet ve ırk ayrımı yapılmadan tüm çocuklar bu haklardan yararlanmalıdır.
7. Ailesiyle yaşama hakkı.
8. Bir isme ve vatandaşlığa sahip olma hakkı.
9. Her çocuğun ailesiyle birlikte yaşama hakkı vardır.
10. Anne ve babalarının izni olmadan çocuklar başka bir ülkeye götürülemezler.
11. Görüşlerini serbestçe ifade etme hakkı.
12. Eğitim hakkı.
13. Sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı.
14. Engelli çocukların özel korunma ve saygı görme hakkı.
15. Oyun oynama hakkı.
16. Her türlü zararlı maddelere karşı korunma hakkı.
17. Barış ortamında yaşama ve savaşlardan korunma hakkı.
18. Şiddetten korunma hakkı.

Müslüm
TEKİN

SORUMLULUK

Kişilerin yapmak zorunda oldukları işlere sorumluluk denir.

Sosyal Sorumluluk:

Kişilerin veya grupların sosyal, kültürel ve çevresel konularda yapmış oldukları çalışmalara denir.

Evdeki Sorumluluklarımız:

- Odamızı toplamak.
- Anne ve babamıza yardım etmek.
- Derslerine çalışmak.
- Kıyafetlerini düzenli bırakmak.
- Anne ve babamıza saygı göstermek.
- Evi temiz tutmak.

Müşüm
TEKİN

Okuldaki Sorumluluklarımız:

- Devamsızlık yapmamak.
- Okula zamanında gelmek.
- Okul ve sınıf eşyalarına zarar vermemek.
- Çöpleri yere atmamak.
- Dersi dikkatli dinlemek.
- Okulda bulunanlara karşı saygılı olmak.
- Doğru sözlü ve nazik olmak.
- Öğretmeninin sözünü kesmeden izin alarak konuşmak.
- Koridorlarda bağırılmamak veya yüksek sesle konuşmamak.
- Arkadaşlarımıza zarar verici davranışlardan kaçınmak.
- Grup çalışmalarında verilen sorumlulukları yerine getirmek.

EĞİTSEL VE SOSYAL ETKİNLİKLERE KATILYORUM

Öğrenciler yıl içerisinde okul müdürünün de onayıyla danışman öğretmenlerinin rehberliği ve gönüllü velilerin katılımı ile kulüp çalışmaları yapabilirler.

Kulüp Çalışmaları İle:

- Arkadaşlıkları güçlendirmek.
- Sorumluk ve güven duygusunu geliştirmek.
- Birlikte çalışma alışkanlıkları kazandırmak.
- Dayanışma ve yardımlaşma duygularını geliştirmek.
- Sosyal yönlerini geliştirmek.
- Boş zamanlarını değerlendirmek.
- Demokratik bir ortam oluşturmak.
- Okulu çevredekilere tanıtmak gibi kazanımlar çocuklara kazandırmak sağlanmaya çalışılır.

ÖZGÜRLÜK VE BAĞIMSIZLIK

Bağımsızlık:

Bir ülkenin iç ve dış işlerinde istediği şekilde davranmasına bağımsızlık denir.

Özgürlük:

Bir insanın dışarıdan bir engelleme ile karşılaşmadan kararlar alabilmesine veya tercih yapabilmesine özgürlük denir.

Cumhuriyet Yönetimi ile Kavuştüğümüz Hak ve Özgürlükler:

- Yaşama hakkı.
- Kişi dokunulmazlığı hakkı.
- Sağlık hakkı.
- Eğitim hakkı.
- Özel hayatın gizliliği hakkı.
- Seçme ve seçilme hakkı.

ETKİNLİK 1:

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazalım.

- (.....) 1) Herkes 18 yaşına kadar çocuk olarak kabul edilir.
- (.....) 2) 20 Kasım 1989'da Çocuk Hakları Sözleşmesi imzalanmıştır.
- (.....) 3) Çocuk Hakları Sözleşmesi 2000 yılında yürürlüğe girmiştir.
- (.....) 4) Her yıl 20 Kasım'da Dünya Çocuk Hakları Günü kutlanmaktadır.
- (.....) 5) Çocuklara destek sağlamak amacıyla UNISEF kurulmuştur.
- (.....) 6) Çocuklar 11 yaşına gelince bir işte çalışmaya başlayabilirler.
- (.....) 7) Her çocuğun eğitim hakkı vardır.
- (.....) 8) Çocukların barınma hakkı yoktur.
- (.....) 9) Çocuklar ailesinin izni olmadan başka ülkeye götürülebilirler.
- (.....) 10) Başka ülkeye giden çocuklar çocuk haklarından yararlanmazlar.
- (.....) 11) Çocukların sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı vardır.
- (.....) 12) Engelli çocukların özel korunma hakkı vardır.
- (.....) 13) Çocuklar 9 yaşına kadar oyun oynama hakkına sahiptir.
- (.....) 14) Çocukların her türlü kötü muamele ve şiddete karşı korunma hakkı vardır.
- (.....) 15) Çocukların savaşlardan korunma hakkı vardır.

Müslüm
TEKİN

- (.....) 16) Çocukların haklarını korumak konusunda ilk görev ailesindedir.
- (.....) 17) Bireylerin yapmak zorunda oldukları işlere sorumluluk denir.
- (.....) 18) Kişi veya grupların çevresel, sosyal ve kültürel çalışmalarına sosyal sorumluluk denir.
- (.....) 19) Okul eşyalarına zarar vermemizde herhangi bir sakınca yoktur.
- (.....) 20) Sınıf başkanlığına aday olma hakkım yoktur.
- (.....) 21) Sadece okulda uymam gereken sorumluluklarım vardır.
- (.....) 22) Çevremizi temiz tutmak okulumuza ve çevremize karşı sorumluluğumuzdur.
- (.....) 23) Denizleri kirletmemek okulumuza karşı sorumluluğumuzdur.
- (.....) 24) Derslerimize çalışmak evdeki sorumluluklarımızdan biridir.
- (.....) 25) Sorumluluk sahibi olmak başarıımızı olumsuz yönde etkiler.
- (.....) 26) Okuldaki törenlere katılmak okulumuza karşı olan sorumluluklarımızdan biridir.
- (.....) 27) Devamsızlık yapmak okulumuza karşı olan sorumluluklarımızdan biridir.
- (.....) 28) Okula zamanında gitmek okula karşı olan sorumluluklarımızdandır.
- (.....) 29) Bir insanın dışarıdan bir engelleme ile karşılaşmadan kararlar alabilmesine veya tercih yapabilmesine özgürlük denir.

Mislim
TEKİN

ETKİNLİK 2:

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle tamamlayınız.

1990	zararlı	UNISEF	20 Kasım 1989
Dünya Çocuk Hakları	bağımsızlık	18	sağlık
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler	çalıştırılmazlar	düşüncesini	savaşlardan
sosyal	dikkatli	evimize	Okul eşyalarına
babamıza	okulumuza	toprağa	sorumluluk
Denize	Çöpleri	Anne	kültürel
ailesiyle			

- 1) BM tarafından çocuklar için oluşturulan yardım fonu 'tir.
- 2) Her yıl 20 Kasım'da Günü kutlanmaktadır.
- 3) Her çocuğun birlikte yaşama hakkı vardır.
- 4) Çocuk Hakları Sözleşmesi yılında yürürlüğe girmiştir.
- 5) Her çocuğun ifade etme hakkı vardır.
- 6) Her birey yaşına kadar çocuk olarak kabul edilir.

- 7) Tüm çocukların hizmetlerinden yararlanma hakkı vardır.
- 8) tarihinde Çocuk Hakları Sözleşmesi imzalanmıştır.
- 9) Ülkemizde çocuk haklarının uygulanıp uygulanmadığının kontrolünden
..... Bakanlığı sorumludur.
- 10) Çocukların maddelere karşı korunma hakkı vardır.
- 11) Tüm çocukların korunma hakkı vardır.
- 12) Çocuklar yaz tatilinde bile olsa
- 13) Kişilerin yapmak zorunda oldukları işlere denir.
- 14) Kişilerin veya grupların, ve çevresel konularda yapmış oldukları çalışmalara sosyal sorumluluk denir.
- 15) Odamızı toplamak ve kıyafetlerimizi katlamak karşı sorumluluklarımızdır.
- 16) Devamsızlık yapmamak karşı sorumluluğumuzdur.
- 17) Dersleri dinlemek okulumuza karşı sorumluluğumuzdur.
- 18) ve yardım etmek evimize karşı sorumluluğumuzdur.
- 19) yere atmamak okulumuza karşı sorumluluğumuzdur.
- 20) zarar vermemek okulumuza karşı sorumluluğumuzdur.
- 21) ve çöp atmamak çevremize karşı sorumluluğumuzdur.
- 22) Bir ülkenin iç ve dış işlerinde istediği şekilde davranmasına denir.

Maslım
TEKİN

ETKİNLİK 1:

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazalım.

- (D) 1) Herkes 18 yaşına kadar çocuk olarak kabul edilir.
- (D) 2) 20 Kasım 1989'da Çocuk Hakları Sözleşmesi imzalanmıştır.
- (Y) 3) Çocuk Hakları Sözleşmesi 2000 yılında yürürlüğe girmiştir.
- (D) 4) Her yıl 20 Kasım'da Dünya Çocuk Hakları Günü kutlanmaktadır.
- (D) 5) Çocuklara destek sağlamak amacıyla UNICEF kurulmuştur.
- (Y) 6) Çocuklar 11 yaşına gelince bir işte çalışmaya başlayabilirler.
- (D) 7) Her çocuğun eğitim hakkı vardır.
- (Y) 8) Çocukların barınma hakkı yoktur.
- (Y) 9) Çocuklar ailesinin izni olmadan başka ülkeye götürülebilirler.
- (Y) 10) Başka ülkeye giden çocuklar çocuk haklarından yararlanmazlar.
- (D) 11) Çocukların sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı vardır.
- (D) 12) Engelli çocukların özel korunma hakkı vardır.
- (Y) 13) Çocuklar 9 yaşına kadar oyun oynama hakkına sahiptir.
- (D) 14) Çocukların her türlü kötü muamele ve şiddete karşı korunma hakkı vardır.
- (D) 15) Çocukların savaştan korunma hakkı vardır.
- (D) 16) Çocukların haklarını korumak konusunda ilk görev ailesindedir.
- (D) 17) Bireylerin yapmak zorunda oldukları işlere sorumluluk denir.
- (D) 18) Kişi veya grupların çevresel, sosyal ve kültürel çalışmalarına sosyal sorumluluk denir.
- (Y) 19) Okul eşyalarına zarar vermemizde herhangi bir sakınca yoktur.
- (Y) 20) Sınıf başkanlığına aday olma hakkım yoktur.
- (Y) 21) Sadece okulda uymam gereken sorumluluklarım vardır.
- (D) 22) Çevremizi temiz tutmak okulumuza ve çevremize karşı sorumluluğumuzdur.
- (Y) 23) Denizleri kirletmemek okulumuza karşı sorumluluğumuzdur.
- (D) 24) Derslerimize çalışmak evdeki sorumluluklarımızdan biridir.
- (Y) 25) Sorumluluk sahibi olmak başarımızı olumsuz yönde etkiler.
- (D) 26) Okuldaki törenlere katılmak okulumuza karşı olan sorumluluklarımızdan biridir.
- (Y) 27) Devamsızlık yapmak okulumuza karşı olan sorumluluklarımızdan biridir.

Müslüm
TEKİN

(D) 28) Okula zamanında gitmek okula karşı olan sorumluluklarımızdandır.

(D) 29) Bir insanın dışarıdan bir engelleme ile karşılaşmadan kararlar alabilmesine veya tercih yapabilmesine özgürlük denir.

ETKİNLİK 2:

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle tamamlayınız.

1) BM tarafından çocuklar için oluşturulan yardım fonu **UNICEF**'tir.

2) Her yıl 20 Kasım'da **Dünya Çocuk Hakları** Günü kutlanmaktadır.

3) Her çocuğun **ailesiyle** birlikte yaşama hakkı vardır.

4) Çocuk Hakları Sözleşmesi **1990** yılında yürürlüğe girmiştir.

5) Her çocuğun **düşüncesini** ifade etme hakkı vardır.

6) Her birey **18** yaşına kadar çocuk olarak kabul edilir.

7) Tüm çocukların **sağlık** hizmetlerinden yararlanma hakkı vardır.

8) **20 Kasım 1989** tarihinde Çocuk Hakları Sözleşmesi imzalanmıştır.

9) Ülkemizde çocuk haklarının uygulanıp uygulanmadığının kontrolünden **Aile, Çevre ve Sosyal Hizmetler** Bakanlığı sorumludur.

10) Çocukların **zararlı** maddelere karşı korunma hakkı vardır.

11) Tüm çocukların **savaşlardan** korunma hakkı vardır.

12) Çocuklar yaz tatilinde bile olsa **çalıştırılmazlar**.

13) Kişilerin yapmak zorunda oldukları işlere **sorumluluk** denir.

14) Kişilerin veya grupların **sosyal, kültürel** ve çevresel konularda yapmış oldukları çalışmalara sosyal sorumluluk denir.

15) Odamızı toplamak ve kıyafetlerimizi katlamak **evimize** karşı sorumluluklarımızdandır.

16) Devamsızlık yapmamak **okulumuza** karşı sorumluluğumuzdur.

17) Dersleri **dikkatli** dinlemek okulumuza karşı sorumluluğumuzdur.

18) **Anne** ve **babamıza** yardım etmek evimize karşı sorumluluğumuzdur.

19) **Çöpleri** yere atmamak okulumuza karşı sorumluluğumuzdur.

20) Okul **eşyalarına** zarar vermemek okulumuza karşı sorumluluğumuzdur.

21) **Denize** ve **toprağa** çöp atmamak çevremize karşı sorumluluğumuzdur.

22) Bir ülkenin iç ve dış işlerinde istediği şekilde davranmasına **bağımsızlık** denir.

Müslüm
TEKİN